

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1369

van **BART DOCHY**

datum: 17 september 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Verbod op verkoop en gebruik van lood in de visserij - Stand van zaken

Het Europees Agentschap voor Chemische Stoffen (ECHA) werkt op dit ogenblik een voorstel uit voor verdere beperkingen in de EU inzake het gebruik van lood in jachtmunitie en in de visserij (ECHA 2021).

Met het voorstel wordt beoogd de risico's van lood bij deze activiteiten aan te pakken om mensen, wilde dieren en het milieu te beschermen. Het voorliggende restrictievoorstel heeft als doel de verkoop en het gebruik van lood in de jacht en hengelsport in de EU te verbieden. Dit voorstel wordt onderworpen aan een publieke consultatie (24 maart - 24 september 2021) en wordt in het najaar van 2021 onder de loep genomen door het Comité Risicobeoordeling (RAC) en het Comité Sociaal-Economische Analyse (SEAC). Het definitief advies aan de lidstaten (en stemming) wordt gepland in het najaar van 2022, met als doel het Europees wettelijk kader te laten goedkeuren in het voorjaar van 2023 (zie ECHA-website voor tentatieve timing).

Het totaal jaarlijks loodverlies wordt in de Belgische openbare binnenwateren geschat op 7,8 ton (4 ton in Vlaanderen; 3,8 ton in Wallonië; <0,1 ton in Brussel), terwijl dit voor de recreatieve hengelvisserij op zee zo'n 2,2 ton bedraagt. Dit brengt het geschatte totale loodverlies op openbaar Belgisch grondgebied op ongeveer 10 ton op jaarbasis. Indien het door ECHA (2021) berekende gemiddeld loodverlies per visser in beschouwing wordt genomen (130 gram per visser), bedraagt het totaal jaarlijks loodverlies in België zo'n 17,4 ton. De werkelijke raming van het loodverlies ligt wellicht nog hoger omdat bij deze cijfers ook nog het loodverlies moet worden geteld van de hengelaars die actief zijn op private visvijvers.

In Vlaanderen is het gebruik van lood- en zinkhagel in de jacht verboden sinds 30 juni 2008, zoals bepaald door het besluit van 28 oktober 1987 van de Vlaamse Executieve betreffende het gebruik van vuurwapens en munitie bij de jacht in het Vlaamse Gewest. Dit verbod werd bekrachtigd door het besluit van de Vlaamse Regering van 25 april 2014

In 2016 werd in het Vlaams Parlement een resolutie goedgekeurd waarin de regering verzocht werd binnen haar bevoegdheden het gebruik van alternatieven te promoten en te sensibiliseren.

Het is onduidelijk wat de uitkomst van dit Europese restrictieproces met zich mee zal brengen en daarom werd in augustus 2021 door het VLIZ (Vlaams Instituut voor de Zee) een beleidinformerende nota gepubliceerd. De publicatie wijst op de negatieve gevolgen van lood, de noodzaak van een verbod op verkoop en gebruik, het aanwezige draagvlak

binnen de hengelsport, het beperkte budgettaire effect en de beschikbaarheid van vele milieuvriendelijke alternatieven zonder negatieve impact op de visprestaties.

1. Welke acties werden in het verleden ondernomen om het gebruik van lood af te bouwen en alternatieven te promoten? Wat zijn de resultaten en positieve effecten?
2. Welke acties en programma's zijn er nog gepland om de sensibilisering ook vandaag en in de nabije toekomst kracht bij te zetten?
3. In afwachting van het lopende traject van ECHA kunnen bijkomende voorwaarden worden gesteld om het gebruik en de verkoop van lood te beperken of te verbieden.

Welke mogelijkheden heeft de Vlaamse Regering om dit te versnellen? Wat is het standpunt van de minister ?

4. Het rapport opgemaakt door VLIZ is een overzichtelijk en duidelijk beleidsinstrument dat schetst dat het draagvlak voor een verbod met uitfasering aanwezig is.

Klopt dit met de bevindingen van de minister en zijn er bezwaren om hier niet op in te gaan?

ANTWOORD

op vraag nr. 1369 van 17 september 2021
van **BART DOCHY**

1. Op het Vlaams visverlof is sinds 2019 de volgende oproep aan vissers betreffende loodvrije alternatieven opgenomen: "Code loodgebruik - Lood is giftig, schadelijk voor het milieu en ongezond voor mens en dier. Maak zoveel mogelijk gebruik van loodalternatieven!".

Elke visser die een visverlof aankoopt, ontvangt ook de jaarlijks brochure 'Vislijn', het infoblad over de openbare Visserij. Als bijlage bij 'Vislijn' is het 'Reglement Openbare Visserij' opgenomen met informatie over de visserijregelgeving. In het Reglement Openbare Visserij is sinds 2019 een kort maar krachtige code voor loodgebruik opgenomen die luidt als volgt: "Lood is een giftig metaal en hoort niet thuis in ons leefmilieu. Lood is schadelijk voor de gezondheid van mens en dier. De overheid roept alle vissers op om zoveel mogelijk gebruik te maken van loodalternatieven. Meer weten over loodalternatieven, praktische tips en informatie voor hengelaars: www.sportvisserijvlaanderen.be/loodalternatieven". Het Reglement Openbare Visserij is bovendien beschikbaar in [zes talen](#) (zowel digitaal als in gedrukte vorm).

Door Sportvisserij Vlaanderen, de koepelorganisatie van hengelsportverenigingen in Vlaanderen, werden in de loop van 2019 loodalternatieven ter beschikking gesteld van testgebruikers binnen verschillende hengeldisciplines in openbare binnenwateren. Op basis van die testen bleek dat voor de meeste hengeldisciplines valabele alternatieven voor lood beschikbaar waren. Het is wel zo dat de beschikbaarheid en het aanbod van loodalternatieven in hengelsportzaken voorlopig nog beperkt is en dat de alternatieven voorlopig ook nog duurder zijn.

In de brochure '[Vislijn editie 2020](#)' werd een uitgebreide reportage opgenomen over de resultaten van de testen van loodalternatieven met daarbij een oproep om loodalternatieven te gebruiken.

We kunnen er wel zeker van zijn dat de oproep om loodalternatieven te gebruiken alle hengelaars op openbaar water bereikt (via het visverlof en via het Reglement Openbare Visserij), maar het is niet mogelijk om na te gaan hoeveel hengelaars in de praktijk effectief gevolg geven aan deze oproep.

2. Via het visverlof en het Reglement Openbare Visserij blijven we sensibiliseren en oproepen om loodalternatieven te gebruiken.
3. Volgens de indicatieve timing van het Europees Agentschap voor Chemische Stoffen (ECHA) zou reeds in het najaar van 2022 een stemming door de lidstaten verwacht worden met als doel het Europees wettelijk kader te laten goedkeuren in het voorjaar van 2023. Ik acht het daarom raadzaam om eerst de Europese maatregelen af te wachten.
4. De schadelijke effecten van lood op het milieu en de menselijke gezondheid zijn veelvuldig wetenschappelijk aangetoond. Om die reden ben ik principieel voorstander om lood in de visserij in de Vlaamse binnenwateren uit te faseren. Hierbij is het aangewezen dat niet alleen het gebruik van vislood aan banden wordt gelegd, maar ook het in de handel brengen van vislood. Tevens is het belangrijk dat er een

overgangstermijn voorzien wordt waarin de fabrikanten voor alle hengeldisciplines voldoende en betaalbare loodalternatieven op de markt kunnen brengen en ook de hengelaars kunnen overstappen naar die alternatieven.

Zoals reeds aangehaald in mijn antwoord op [schriftelijke vraag 1002](#) van 11 september 2020 ben ik van mening dat restricties inzake loodgebruik in de visserij het best in een Europese context worden aangepakt en geregeld.